

ذهن و فلسفه

دریغ جعفری

با تقدیم به

استاد بزرگوارم دکتر محمد مجد که در زندگی از ایشان بسیار تاثیر گرفته‌ام...

دین و فلسفه

نشر کارما

تهران: سعادت آباد

میدان فرهنگ - خیابان ۱۶

پلاک ۳۸ - واحد ۲/۴

تلفن: ۲۲۳۷۵۹۳۸

گردآورنده: م. م. جعفری

ویراستار: مریم جعفری

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۷۱۰۹-۰-۶

تیراژ: ۵۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول - آبان ۱۳۹۹

قیمت: ۱۲۰۰۰ ریال

سرشناسه: جعفری سنجانی، مریم

عنوان و نام پدیدآور: ذهن و فلسفه / مریم جعفری

تهران: نشر کارما ۱۳۹۹ / ۴۷ صفحه

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۷۱۰۹-۰-۶

ISBN: 978-622-97109-0-6

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

موضوع: ذهنیت / Subjectivity / فلسفه / Philosophy

ذهنیت - دیدگاه فیلسوفان / Subjectivity - Views Philosophers

فلسفه و ذهن / Philosophy of Mind

رده‌بندی دیویی: ۱۲۶

۷۳۳۴۰۱۹

رده‌بندی کنگره: BD۲۲۲

شماره کتابشناسی ملی:

۷	مقدمه
۷	تعریف در فرهنگ لغت در خصوص ذهن‌گرایی
۷	سپزکت و یسم
۸	نقد نظریه سارتر
۸	تعریف جامع بصورت کلاسیک و دسته‌بندی شده
۱۱	نظریه پردازان در خصوص ذهن‌گرایی
۱۳	هگل Georg Wilhelm Hegel Friedrich
۱۳	کانت Immanuel Kant ۱۷۲۴-۱۸۰۴
۱۵	دیلتای Wilhelm Dilthey ۱۸۳۳-۱۹۱۱
۱۵	ریکرت Heinrich Heine Rickert ۱۸۶۳-۱۹۳۶
۱۵	ویندلبانن Wilhelm Windelband ۱۸۴۸-۱۹۱۵
۱۷	مولفه‌های ذهن‌گرایی
۱۹	ذهنی بودن و درونی بودن واقعیت
۱۹	تفهم‌گرایی
۱۹	تفاوت پدیده‌های طبیعی و پدیده‌های انسانی
۲۰	تاکید بر عاملیت
۲۱	مکاتب مطرح در ذهن‌گرایی
	نظریه‌کنش متقابل نمادین؛ زیمل ۱۸۵۸-۱۹۱۸ Georg Simmel
۲۳	
۲۳	نظریه تفهمی؛ وبر ۱۸۶۴-۱۹۲۰ max weber
۲۵	نظریات نئومارکسیستی

نظریه پدیده‌های شناختی	۲۵
نظریه انتقادی	۲۶
نظر منتقدان ذهن‌گرایی	۲۷
نقد وارده بر ذهن‌گرایی مذهبی	۳۱
سیر تاریخی معنای لغوی و فلسفی ذهن‌گرایی (خود بنیادی)	۳۳
شرح و تفسیر مفهوم خود بنیادی در فلسفه و کارت	۳۶
تاثیر مفهوم خود بنیادی در فلسفه نوین	۳۷
نمونه‌هایی از انتقادات وارده بر خود بنیای دکارت	۳۹
نقد دکتر عبدالحسین سروش بر ذهن‌گرایی	۴۱
منابع	۴۴

مقدمه

مکتب، زبان ساده

با توجه داشت از این جهت به بررسی دیدگاه این مکتب می‌پردازیم زیرا پایه فکری مکاتب‌های واقع‌گرایی، عقل‌گرایی و بسیاری از مکاتب فکری غربی از این مکتب نشأت می‌گیرد و مانند مکتب دئیسم (یک مکتب با رویکرد عقل‌گرانه که در قرن ۱۷ پدید آمد و در قرن ۱۸ رو به افول نهاد و دین را از جهات جدیدی مورد توجه و بررسی قرار داد) سیاهی‌ها را از این رو توجه ویژه‌ی خود را طلبید پایه‌گذار دیگر مکاتب فکری است و از این رو توجه ویژه‌ی خود را طلبید

تعریف در فرهنگ لغت در خصوص ذهن‌گرایی

معقولیت - درون‌گرایی - موضوعیت - حالت نظر - اصالت ذهن و حس - فردیت
تفکر

سوپزکتیویسم

اغلب این لغت را جزئی از فلسفه اصالت وجود می‌دانند. یک جور درون‌گرایی افراطی که شخص مدرک را در پهنای هستی‌اش تنها و فاقد هرگونه ارتباط جمعی با دنیای خارج رها می‌کند. این فرد در انزوای خویش فرد می‌رود و امکان هرگونه ارتباط با جهان پیرامون برایش دست نیافتنی است
بعبارت دیگر:

باید متوجه معنی دقیق درون‌گرایی در فلسفه‌ی سارتر بود. مفهومی که

مخالفان بر این کلمه قائل اند یعنی محصور کردن آدمی در فردیت و تنهایی خود و عدم امکان همبستگی با دیگران.

نقد نظریه سارتر

در انگلیستان سالیسم نظر سارتر درست نیست. در این فلسفه مراد از درون گرایی بی‌بدر هیچ نیست مگر آنچه از خود می‌سازد. این خود سازی صرفاً مربوط به انسان است. یعنی به عالم درون. ریشه‌ی این آفرینش در خویش است نه در جهان خارج. این خود سازی با گشودن مرزهای آینده همیشه در حال تجدید و تجدید است و این مرهمتی است مخصوص انسان

تعریف جامع بصیرت کلاسیک و دسته بندی شده

ذهن گرایی معادل subjectivism از ریشه‌ی subject به معنای فاعل، شخص، سوژه است. در این واژه در برابر object معنای ابزار روشی معادل قرار دادیم و منظور از آن هر چیز غیر مادی، ناملموس و درونی است (فرهنگ آریالناپور عباس و منوچهر آریانپور، ۱۳۸۵)

ذهن گرایی در اصطلاح رویکرد ذهنی برخورد با واقعیت مورد مطالعه است. آن چنان که قصاوتهای ارزشی محقق در کار تحقیق راه یافتن ذهن گرایان معتقدند که شناخت علمی پدیده‌هایی اجتماعی تنها به صورت کمی و ریاضی میسر نیست. بلکه توجه به ابعاد ذهنی در پژوهشهای اجتماعی نیز ضرورت دارد. (ساروخانی، ۱۳۷۰). ذهن گرایی ریشه در ایده آلیسم دارد. ایده آلیسم آیینی در اندیشه فلسفی است که توسط افلاطون، هگل، کانت مطرح شده است. در این آیین جهان خارج، بیانی از ذهنیات انسانی است و پدیده‌های اجتماعی با میزان تطابق خود با نوع انگارهایشان سنجیده می‌شوند (ساروخانی، ۱۳۷۰)

در مکتب ایده آلیسم تفکر اجتماعی بر این فرض استوار است که بین جهان پدیدارها و عالم روحی یا معنوی با دنیای علوم طبیعی و فعالیتهای بشری شکافی بر

نشدنی وجود دارد. بنابراین باید میان علوم طبیعی و علوم فرهنگی فرق گذاشت
(هیوز، استیوارت، ترجمه ی فولادوند ۱۳۶۹).

www.ketab.ir